

Kā spējināt vietējās kopienas viedu risinājumu izmantošanai?

- 2024. 09.18. Jelgava
- IEINTERESĒTO PUŠU SANĀKSME PAR VIEDO CIEMU POLITIKU LATVIJĀ
- Āris Ādlers

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

INSPIRE

KĀDUS VIEDUS RISINĀJUMUS TU ZINI?

Kādi faktori ietekmē Lauku kopienu dzīvotspēju

Kas ir sociālais kapitāls?

- Sociālais kapitāls rodas indivīdu savstarpējo attiecību rezultātā.
- Tas ir esošo vai potenciālo resursu kopums, kas saistīts ar ilgstošu vairāk vai mazāk institucionalizētu attiecību tīklojumu, kuru raksturo savstarpēja pazīšanās, uzticēšanās un mijiedarbība

**Vieds Ciems ir tāds ciems, kas nevis gaida,
kad pārmaiņas notiks ar viņiem, bet paši
dara pārmaiņas**

Noturība

Spēja transformēties

Kopienas spēja
Sadarboties, iestāties, pretoties

Kopienas spēja
Mainīties un adaptēties

Kopienas spēja
Pārformēties, pārmainīties

Padarīt piemērotu vidi:

- Augšupejoša pieeja plānošanai
- Politikas (ES, Nacionālās, Reģ un vietējās)
- Fleksibls finansējums

Iemaņas un kompetences:

- Pārmaiņu saprašana
- Kopienas procesi
- Organizācija
- Komunikācija
- Finanšu piesaiste

Kopiena

RISINĀJUMI:

- Informācijas pieejamības veicināšana
- Uzņēmējdarbības inkubatori
- Iekļaujošas darba vietas
- Pielāgoti pakalpojumi
- Vietēja pārtika un enerģētika

Līderi
Saiknes
Piederība
uzticība

Vīzija
Dalītas vērtības
Pēctecība
Mācīšanās

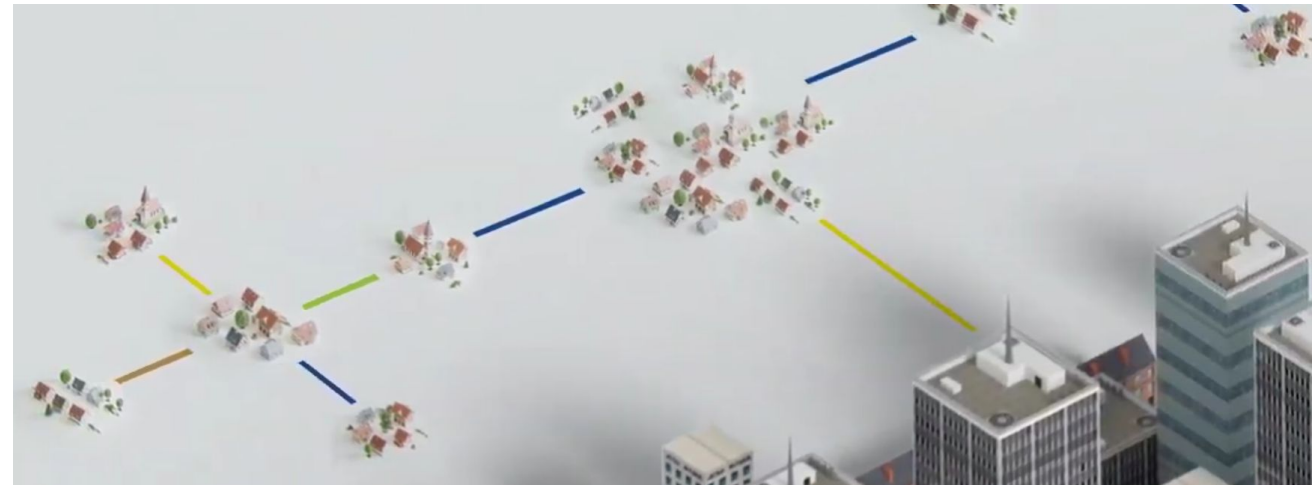
Struktūras (piem.
NVO, VRG) Vietas

Viedais ciems nav mērķis, bet līdzeklis mērķa sasniegšanai

- Digitālās tehnoloģijas ir tikai rīks dalītās infrastruktūras, aktīvu, resursu un komunikācijas optimizēšanai

Viedā attīstība ir atkarīga arī no

- Sociālām inovācijām. Inovācijas, kas ir labas sabiedrībai un pamudina sabiedrību rīkoties
- Sabiedrības izpratne par Datu un Informācijas izmantošanas vērtību un efektivitāti.

Svarīgi jautājumi:

- Kā tiek veidota un attīstīta iedzīvotāju kopa, lai tā būtu aktīva, tai būtu sava identitāte, kopīgas vērtības, vienota vīzija un motīvi un kā tā dabiski sadarbosies
- Kā ciemā piesaistīs inovācijas- Gan sociālas, gan tehnoloģiskas
- Kā ciema iedzīvotāji mijiedarbosies ar pasauli un citiem sadarbības partneriem
- Kā Ciems (Kāda būs struktūra) sasniegs Ciema mērķus un piesaistīt resursus
- Kā notiks iedzīvotāju kopas pārvaldība, lai tā ir iekļaujoša, skaidra un efektīva

Mūsu aktuālais jautājums:

**«Kā spējināt vietējās kopienas
viedu risinājumu izmantošanai?»»**

Kopienų attīstība nozīmē indivīdu un cilvēku grupu zināšanu palielināšanu par jomām, kas var pozitīvi ietekmēt dzīvi viņu kopienās.

Kopienų attīstības darbs ir ietekmēt gan indivīdus, gan kopienas pozīciju plašāku sociālo procesu kontekstā

21. gadsimta ekonomiskās attīstības virzītāji

- Esošo un jaunu tehnoloģiju rašanās
- Zema oglekļa ekonomika
- Cirkulārā ekonomika
- Bioekonomika
- Jaunas vērtību un piegādes ķēdes
- Jauni mobilitātes modeļi
- Ciešākas saites starp laukiem un pilsētu

Avots: ENRD «How to support Smart Villages strategies which effectively empower rural communities?»

Kādas Eiropas politikas atbalsta viedu ciemu attīstību jau tagad?

- Lauku politika
- Reģionālā politika
- Transporta politika
- Enerģētika
- Digitālā politika
- Zinātne

Kura politika trūkst?

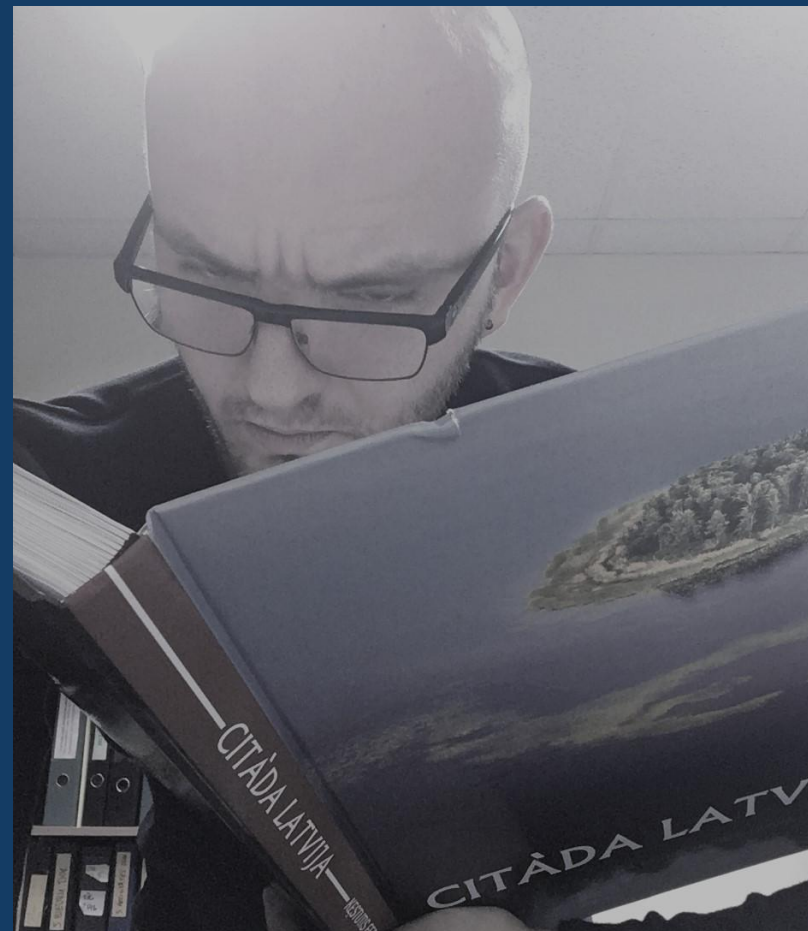
**Saliedētas sabiedrības politika (NVO
fonds)**

GUDRS= JAUNAS PARTNERĪBAS, JAUNI SADARBĪBAS PARTNERI

- Izkāpt no savas komforta zonas, nebaidīties no tā, ka es kaut ko varu nezināt, gribēt uzzināt, lasīt, prasīt, jautāt, pētīt un

meklēt arvien
jaunus sadarbības
partnerus

Ar ko sadarbojaties Jūs?
Kas ir tie partneri ar ko jūs
nesadarbojaties?

Ko darīt praktiski?

- Kapacitātes stiprināšanas fāze: novērtēt un analizēt (Kopienas iesaiste)
 - noteikt mērķa grupas un mācību vajadzības
 - apmācīt vadītājus
- Kapacitātes stiprināšanas fāze: izstrādāt (Vērtības radīšana kopienai)
 - Apmācību programmas izstrāde
 - Dalīties ar apmācību moduli par zināšanām/literatūrprasmi
- Kapacitātes stiprināšanas fāze: īstenot (Darbība, pārdomas un atgriezeniskā saite)
 - dalīties ar apmācību moduli par prasmēm
 - sniegt pārskatu par galvenajiem prasmju un kompetenču veidiem
- Kapacitātes stiprināšanas fāze: novērtēt (Demonstrācijas un progresa dalīšanās)

Avots: Empowering the FUTure through innovative Smart Solutions for rURAL areas

Kāpēc Latvijas Viedajiem Ciemiem Viedo risinājumu izmantošana nav prioritāte?

- Viedo Ciemu kustību virza Pilsoniska iniciatīva!
- Risināmo jautājumu lokā ir iespējams tehnoloģiju lietošana, nevis izaicinājumu risināšana ar inovācijām vai tehnoloģijām
- Kopienas, pat, ja tām ir plāns, «neuzdrošinās» aktualizēt būtiskākās problēmas.
- Stratēģijas ir būvētas uz acīmredzamām iespējām, nevis uz risinājumu meklēšanu

Kas Jēgpilna Vīzija?

- Spēcīgāka (Iedrošinātas kopienas, Pieeja pakalpojumiem, Sociālās inovācijas)
- Pārtikusi (Dažādotas ekonomiskās aktivitātes, Ilgtspējīga pārtikas ražošana, Enerģijas ražošana)
- Savienota (Digitālā savienojamība, Transporta saites un jaunā mobilitāte)
- Izturīga (Izturīga pret klimata pārmaiņām, Vides izturība, Sociālā izturība)

Ciema vīzija kļūst par mērķi, ja

- Tā izceļ mērķi, ambīcijas un kopīgās vērtības
- Tā iedvesmo un iesaista cilvēkus ar dažādām interesēm
- Identificē un komunicē sagaidāmās izmaiņas un rezultātus
- Tas pastāsta par dažādām tēmām un perspektīvām

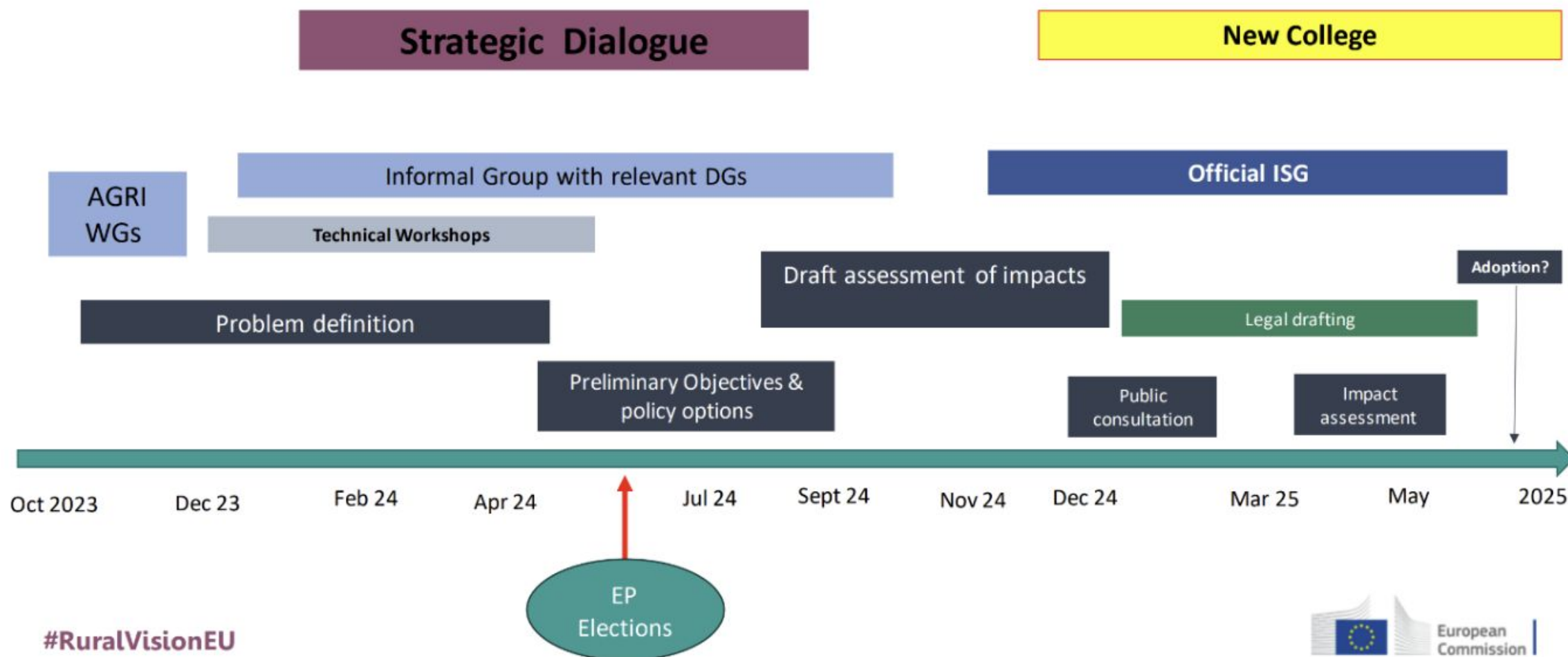
Vai mēs to isti gribam risināt?

The post-2027 cycle

Year	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Existing policies	Jun: Mid Term MFF Review Dec: End 2014-2027 Programming period	Feb: Mid Term Review EU Budget agreed & Review Next Generation EU		Dec: End NGEU	Dec: End MFF 2021-27	Jan: Start EU Budget 2028-2034	
Political Developments		Jun: EP elections July: New EU Priorities Nov: New Commission	Jan: new CoR Mandate		Jan: EP midterm switch		May/Jun: EP Elections
New Programmes/ EU policies		March-April post 2027 Commission ideas (9CR, LTVRA, Letta)	May: 2028-2034 MFF & Regulations tabled	EP-Council trilogues Dec: Regulations Agreed	Jun: Start Drafting CSP/OPs	Dec: End Drafting PA/CSP/OPs	Jan: new 2028-34 programmes start

by M24, May 2025	by M36, May 2026	by M45, February 2027
<p>2 White Papers:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● D6.1 Existing Policy and Frameworks ● Strategic EU Policy Recommendations for post 2027 MFF 	<p>2 White Papers:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Policy Recommendations to address regulatory barriers for the adoption of SS ● Policy Recommendations for MFF Trilogues 	<p>2 White Papers:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Final Policy Recommendations (D6.2) ● Policy Toolkit (D6.3)

Towards a new CAP: Where are we?

Paldies!

Āris Ādlers
aris.adlers@gmail.com
+371 26468620

Alliance for Cross-sectoral Sustainable Development